

Lukoil očekuje naftu do 100 dolara još ove godine

Leonid Fedun, potpredsjednik ruske naftne tvrtke Lukoil smatra da se može očekivati da cijena sirove nafte još poraste tijekom ove godine te da na kraju 2015. bude na razini blizu 100 dolara za barel. Lukoil očekuje zdravije globalno tržište te cijena nafte od 80 do 100 dolara do kraja godine ne bi bila iznenađenje, rekao je Fedun. On je najavio da će se za 5-6 mjeseci osjetiti „dramatičan pad u proizvodnji nafte“, koji će biti rezultat smanjenih investicija u naftne projekte u SAD-u, Južnoj Americi i na Sjevernom moru. Čak i u Rusiji, gdje niži troškovi bušenja osiguravaju relativno stabilnu proizvodnju, može doći do pada proizvodnje nafte od 4 %.

Izvor: Oil and Gas Eurasia, 4.3.2015.

Hoće li se cijene nafte opet strmoglavit?

Već dva mjeseca SAD proizvodi i uvozi prosječno 1 mil. barela nafte dnevno više nego što troši. To je dovelo do velikih problema sa skladištenjem ogromnih količina nafte što opet može dovesti do još većeg pada cijena nafte i, moguće, benzina. Procjenjuje se da bi sva skladišta mogla biti potpuno puna do sredine travnja. Već sada je u američkim skladištima spremljeno najviše nafte u zadnjih 80 godina, pokazuju podaci Ministarstva energetike. Poneštaje prostora za skladištenje nafte u SAD-u, upozorava analitičar Ed Morse iz američke poslovne banke Citybank koji stoga očekuje da bi cijena nafte sa sadašnjih oko 65 dolara za barrel mogla pasti sve do 20 dolara za barrel. To bi prisililo naftne tvrtke da privremeno značajno smanje ili prekinu proizvodnju nafte kasnije tijekom ove godine što bi opet moglo dovesti do nestabilnosti na tržištu. Složenost situacije na najvećem svjetskom naftnom tržištu dobro oslikava činjenica da trenutačno unatoč padu cijene, američka proizvodnja nafte raste. Naftne su tvrtke srezale investicije u istraživanja i nova bušenja, ali razvijenu proizvodnju još ne smanjuju što utječe na veliku opskrbljenost tržišta naftom. Međutim, na domaćim poljima se sve više proizvodi slatka nafta za koju brojne američke rafinerije nisu građene, a naftaši je još uvijek ne smiju izvoziti pa se i njome pune skladišta. S druge strane, još uvijek se uvozi teška i kisela nafta za koju su američke rafinerije prilagođene i koju mogu prerađivati. Sve to doprinosi situaciji u kojoj dio analitičara i naftaša procjenjuje da bi prema jednim parametrima cijena nafte mogla do kraja godine porasti do blizu 100 dolara, dok bi ona prema drugim parametrima mogla i pasti sve do 20 dolara za barrel.

Izvor: Sputnik News, 5.3.2015.

Američke rafinerije ipak mogu uspješno prerađivati laku i slatknu naftu

Američke rafinerije nafte imaju više nego dovoljno kapaciteta za preradu sve većih količina lake i slatke domaće nafte koja će biti proizvedena idućih nekoliko godina, zaključak je istraživanja koje je naručila domaća strukovna naftna organizacija American Fuel & Petrochemical Manufacturers. Tvrta Varis Consulting je provela istraživanje u kojem su 23 naftne tvrtke dobrovoljno dale podatke o 69 rafinerija nafte što predstavlja 61 % ukupnih američkih prerađivačkih kapaciteta u 2014. Najviše je odgovora stiglo iz snažnih rafinerijskih središta s obale Meksičkog zaljeva,

istočne obale i srednjeg zapada. Problem je nastao jer su američke rafinerije većinom bile građene za teške nafte, a nova i brzo rastuća domaća proizvodnja sada na tržište isporučuje laku i slatku naftu za čiju preradu rafinerije trebaju znatnija ulaganja u prilagodbu postrojenja. Međutim, predstavnici rafinerija su izjavili da u 2016. planiraju preraditi dodatnih 730.000 barela vrlo lake nafte dnevno u odnosu na 2014. Uz povoljniju dostupnost lake i slatke nafte te isplativost njezine prerade, mogli bi prerađivati još 800.000 barela te nafte dnevno, pa bi onda u 2016. dodatni kapacitet za preradu nove lake i slatke nafte iznosio 1,5 mil. barela dnevno. Ako se uzme u obzir da oko 40 % američkih rafinerijskih kapaciteta nije bilo obuhvaćeno u ovom istraživanju, onda se može zaključiti da je američki potencijal prerade lake i slatke nafte iz škriljaca još i veći. Trenutno pravi problem predstavlja nedovoljno razvijena transportna naftna infrastruktura koja rafinerijama onemogućava jeftiniju i veću dostupnost nafte iz novih udaljenijih proizvodnih područja. Međutim, već se radi na više projekata koji bi se uskoro trebali realizirati te bi novi naftovodi i naftni terminali taj problem trebali znatno smanjiti.

Izvor: Oil and Gas Journal, 19.3.2015.

Turska dobiva nove rafinerije nafte

Turska državna naftna tvrtka TPAO sagradit će novu rafineriju nafte u provinciji Hatay, koja graniči sa Sirijom, kazao je član uprave turske tvrtke Besim Sisman. Rafinerija bi trebala početi radom 2023., a nije objavljena vrijednost investicije kao ni njezin preradbeni kapacitet. Turska trenutačno ima četiri rafinerije nafte. Azerbajdžanska naftna tvrtka SOCAR gradi petu rafineriju kod Izmita koja bi trebala biti završena do kraja 2017. Trošak izgradnje te rafinerije iznosi 5,7 mlrd dolara, a godišnje će proizvoditi 5,9 mil tona dizela s ultra niskim sadržajem sumpora, 500.000 tona kerozina, 500.000 reformata, 630.000 naftnog koksa, ukapljenog naftnog plina 240.000 tona, miješanog ksilena 415.000 tona, olefina 75.000 tona i 145.000 tona sumpora. Rafinerija neće proizvoditi benzin niti loživo ulje. Planira se da prerađuje nafte Azeri Light, Kerku i Ural.

Izvor: Oil and Gas Eurasia, 20.3.2015.

BP: Nafta se neće popeti na 100 dolara još „jako dugo“

Izvršni direktor britanskog naftnog diva BP Bob Dudley ne vjeruje da će se cijena nafte tako brzo vratiti na razinu od 100 dolara za barrel. On navodi kako ga ova situacija ponude i potražnje podsjeća na zbivanja iz 1986. kada je cijena nafte sa 30 dolara pala na 10 dolara za barrel i nije se oporavila sve do iračke invazije na Kuvajt 1990. godine. On drži da bi se sadašnja niska cijena nafte ispod 60 dolara za barrel mogla zadržati i dulje vrijeme u ovom desetljeću te da će „proći dugo vremena prije nego što je opet vidimo na razini 100 dolara za barrel“. Ovo se njegovo mišljenje razlikuje od nekih drugih lidera u svjetskoj naftnoj industriji. Tako je Claudio Descalzi, koji vodi talijansku naftnu tvrtku ENI, izjavio prošli mjesec da очekuje da cijene nafte porastu do kraja godine i da potom opet krenu prema 90 dolara za barrel. Descalzi, baš kao i generalni tajnik OPEC-a A. El-Badri koji je prošli tjedan

upozorio da bi za koju godinu cijene nafte mogle skočiti i na 200 dolara za barel, svoje razloge za brži rast cijena nafte vide u značajnom smanjivanju investiranja naftnih tvrtki u nova istraživanja i proizvodnju nafte. S druge strane, Dudley tvrdi da je ponuda nafte na svjetskom tržištu toliko velika, a potražnja se smanjila, da se sada pune skladišta nafte. On navodi da je situacija takva da očekuje da bi naftne tvrtke uskoro mogle početi skladištiti naftu i u tankerima te da bi zbog toga ova situacija s niskim cijenama nafte mogla potrajati još nekoliko godina.

Izvor: *World Oil*, 3.2.2015.

Rafinerije nafte podigle dobit OMV-a

Austrijska naftna i plinska tvrtka OMV zabilježila je rezultate bolje od očekivanja u četvrtom kvartalu 2014., a najviše zasluga za to ima njezino rafinerijsko poslovanje te dobra prodaja. U tom je razdoblju operativna dobit porasla 23 % na 545 mil. eura. Iako je pad cijena nafte naštetio proizvodnom poslovanju OMV-a, pomogao je rafinerijskom dijelu koji je u tom razdoblju više nego udvostručio dobit na 187 mil. eura. OMV planira do kraja prve polovice ove godine završiti prodaju dijela plinskog poslovanja, a onda do kraja 2015. početi restrukturiranje rafinerijskog poslovanja i maloprodaje. Plan je proizvoditi 300.000 barela ekvivalenta nafte (boe) dnevno i to bez Libije i Jemena gdje političke prilike i oružani sukobi ne pogoduju razvoju proizvodnje nafte i plina. Da je kod njih situacija uobičajena, te bi zemlje dodale 43.000 boe dnevno ukupnoj proizvodnji OMV-a. Austrijska tvrtka će smanjiti investicije u 2015. pa sada umjesto 4 planira investirati 2,5 do 2,8 mld eura.

Izvor: *Rigzone*, 19.2.2015.

Total: Do 2030. nestat će pola sadašnje proizvodnje nafte

Francuski naftni i plinski div Total smanjiti će ulaganja u starija polja u Sjevernom moru i u proizvodnju nafte i plina iz američkih škriljaca zbog dramatičnog pada cijena nafte, izjavio je na gospodarskom forumu u Davosu izvršni direktor Totala Patrick Pouyanne. On očekuje da cijena nafte u prvoj polovici ove godine ostane na sadašnjim niskim razinama. Stoga će Total smanjiti 10 % svoje investicije koje su u 2014. iznosile 26 mld dolara, a ove godine neće biti niti novog zapošljavanja. Za investicije u proizvodnju nafte od američkih škriljaca Pouyanne je kazao da je ona na većini takvih polja isplativa i pri razinama od 70 dolara za barel nafte, a kako su sada cijene ispod 50 dolara za barel, on je naredio prekid daljeg investiranja. Total će se vratiti na ta polja na istočnoj obali SAD-a kada se i cijene nafte vrate na prijašnje razine koje su jamčile isplativost tih projekata, obećao je Pouyanne. On je upozorio nazočne na važnost novog investiranja u naftnoj industriji zbog činjenice da postoji opadanje proizvodnje nafte s postojećih starih polja po stopi od 5 % godišnje, te da će tim tempom do 2030. preko polovice sadašnje globalne proizvodnje nafte nestati. Budući da postoji velika potreba za ulaganjem ogromnih sredstava kako bi se novom proizvodnjom nadoknadilo tih 50 mil. barela dnevno, jasno je da će se cijeli ciklus opet ponoviti i da će cijena nafte morati opet porasti, predviđa Pouyanne.

Izvor: *Oil and Gas Eurasia*, 21.1.2015.

Objavljen Program praćenja kvalitete naftnih goriva za 2015.

U Narodnim novinama br.10/2015. od 28.1.2015. objavljen je Program praćenja kvalitete tekućih naftnih goriva za 2015. godinu. Iz programa je vidljivo da će od 1. listopada do 30. rujna biti uzorkovano minimalno 100 uzoraka eurosupera 95, 10 uzoraka eurosupera 98, 100 uzoraka dizelskog goriva i 50 uzoraka ekstra lakog loživog ulja. Program praćenja kvalitete tekućih naftnih goriva koja se stavljuju na tržište RH ili koja se koriste za vlastite potrebe za 2015. sadrži način uzorkovanja tekućih naftnih goriva posebno za benzinske postaje i skladišta, broj i učestalost uzimanja uzoraka tekućih naftnih goriva, lokacije uzorkovanja, ovisno o količini tekućih naftnih goriva koje je dobavljač stavio na tržište RH ili koje koristi za vlastite potrebe.

Izvor: *Energetika-net*, 2.2.2015.

MMF: Pad cijena nafte potaknut će rast globalne ekonomije

Najnoviji pad cijena nafte trebao bi se održati i time pomoći rastu globalnih gospodarskih aktivnosti u 2015. za dodatnih i do 0,7 %, poručili su vodeći ekonomisti Međunarodnog monetarnog fonda (MMF). "Općenito, pad cijena smatramo poticajem za globalno gospodarstvo", napisali su Olivier Blanchard, MMF-ov glavni ekonomist, te Rabah Arezki, čelnik u istraživačkom odjelu za sirovine u MMF-u. Niže cijene nafte trebale bi podići stopu rasta kineskog bruto domaćeg proizvoda (BDP) za 0,4 do 0,7 % povrh procijenjenih 7,1 % u sklopu MMF-ovih jesenskih prognoza. U 2016. stopa rasta mogla bi dodatno ojačati za 0,5 do 0,9 %.

Izvor: *UPI*, 24.12.2014.

SAD nakon 40 godina odobrio izvoz određene vrste nafte

Vlada Sjedinjenih Država otvorila je novu frontu u globalnoj borbi za udio na tržištu nafte, dozvolivši isporuke i do milijun barela dnevno vrlo lagane nafte, čime je olabavila zabranu izvoza koja traje 40 godina. Američko ministarstvo trgovine završilo je jednogodišnju šutnju o spornoj četiri desetljeća dugoj zabrani izvoza nafte, objavivši da je počelo odobravati zaostale zahtjeve za prodaju obrađene lagane nafte u inozemstvu. Također je izdalo dugo očekivani dokument u kojem navodi koje točno vrste nafte potencijalni izvoznici mogu isporučivati.

Izvor: *Reuters*, 3.1.2015.

Joszef Molnar: Inine rafinerije smanjuju MOL-ovu profitabilnost

Kapaciteti Ininih rafinerija uvelike nadmašuju potražnju u Hrvatskoj i smanjuju profitabilnost MOL-ovog rafinerijskog poslovanja, istaknuo je Joszef Molnar, glavni izvršni direktor mađarske naftne i plinske grupe MOL, koja želi zadržati status strateškog partnera u Ini. "Prije konsolidacije Ine, rafinerije mađarskog MOL-a bile su među tri najprofitabilnije u Europi, a otkada su im pridružene Inine rafinerije, to više ne možemo tvrditi", naglasio je među ostalim u razgovoru za austrijski poslovni dnevnik *Wirtschaftsblatt* Molnar, ujedno član Ininog Nadzornog odbora. Kapacitet Ininih rafinerija iznosi 6,5 milijuna tona, a potražnja na hrvatskom tržištu svega 2,8

milijuna tona, navodi Molnar. "Kada bismo koncentrirali proizvodnju na povoljnijoj lokaciji – a to je ona u Rijeci – kapacitet bi još uvijek iznosio 4,5 milijuna tona, dakle, nadmašivao bi ukupnu potražnju u Hrvatskoj", dodaje. "Moramo koncentrirati proizvodnju i ulaganja na poslovno povoljnijoj lokaciji kako bismo bili konkurentni", napominje. "Kada se želi konkurirati na inozemnom tržištu, vrijedi sljedeće pravilo: tko nije spremna ići putem koji diktira industrija, gubi igru. To si ne možemo priuštiti", poručuje čelnik MOL-a. Pokušaj MOL-a da poboljša "efikasnost procesa" u Ini rezultirao je, po njegovim riječima, negativnom kampanjom "koju su vjerojatno inicirali takozvani poslovni ljudi pogodjeni već pokrenutim mjerama". Komentirajući pregovore s hrvatskom Vladiom o rješavanju spora oko upravljačkih prava u Ini, Molnar naglašava da je za MOL prioritet dogovor, zadržavanje statusa strateškog partnera i nastavak poslovanja. "Ne uspijemo li postići dogovor, razmotrit ćemo mogućnost prodaje. Već smo uspostavili *data room*, u kojem se nalazi više potencijalnih kupaca", dodaje. "Kao i dosada, razmotrit ćemo sve mogućnosti da riješimo tu situaciju, uključujući i kupnju dodatnih dionica. Ako ne možemo biti strateški ulagač u Ini, bit ćemo njezin konkurent", poručuje.

Izvor: Wirtschaftsblatt, 6.1.2015.

Pad cijena nafte smanjio potražnju za biogorivima

Oštar pad cijena nafte smanjio je poticaje za proizvodnju biogoriva iz šećerne trske i palminog ulja, pritisнуvši cijene hrane u prosincu, izvjestila je agencija Ujedinjenih naroda FAO, izdvojivši među razlozima pojedinstinjenja još i obilnu ponudu, rekordne zalihe i jači dolar. FAO-ov indeks košarice osnovnih prehrambenih proizvoda iznosi je u prosincu u prosjeku 188,6 bodova, što znači da su njihove cijene pale 1,7 % u odnosu na prethodni mjesec, pritisnute u prvom redu nižim cijenama šećera i palminog ulja.

Izvor: Reuters, 9.1.2015.

Usporava rast proizvodnje nafte u SAD-u

Proizvodnja nafte u Sjedinjenim Američkim Državama će u 2016. godini porasti svega 2,2 %, što je najsporiji tempo u posljednjih nekoliko godina, budući da uporan pad cijena koči petogodišnji procvat vađenja tog energenta iz škriljaca, priopćila je američka vladina Agencija za informiranje o energetici. U prvoj prognozi za iduću godinu, EIA navodi kako će proizvodnja nafte u SAD-u rasti oko 200.000 barela dnevno, na 9,5 milijuna barela u 2016. godini, što je najslabiji rast od 2011.

Izvor: Reuters, 19.1.2015.

MMF: Prosječna cijena nafte u 2015. bit će 56,7 dolara

Međunarodni monetarni fond MMF očekuje da će ove godine prosječna cijena sirove nafte iznositi 56,7 dolara po barelu, dok bi ubuduće bila 63,8 dolara, navodi se u prezentaciji MMF-a održanoj na skupu o svjetskim ekonomskim perspektivama u Pekingu. Do prosječne cijene se došlo uzimajući u obzir prosječne cijene nafta Brent, Dubai i West Texas. Po toj metodi, prosječna cijena nafte u 2014. iznosila je

96,3 dolara po barelu. U prezentaciji se navodi i da je cijena nafte od rujna 2014. do sada pala 55 %, a razlog je neočekivano mala potražnja za naftom u nekoliko velikih gospodarstava posebno onih u razvoju. Prognoza o rastu cijena nafte oslanja se na djelomičnu obnovu gospodarskih aktivnosti u dolazećim godinama, te na smanjivanju investicija u naftnoj industriji koje bi mogle smanjiti sada obilnu opskrbu globalnog tržišta naftom.

Izvor: *Oil and Gas Eurasia*, 20.1.2015.

Rekordna proizvodnja u rumunjskoj rafineriji nafte

Modernizirana rafinerija nafte Petromidia u vlasništvu domaće tvrtke Rompetrol, 2014. je zabilježila rekordnu godišnju preradu nafte od nešto više od 5 mil. tona. U cijeloj svojoj povijesti od 35 godina rafinerija je preradila nešto više od 100 mil. tona nafte, od čega je 32 % preradila u zadnjih 7 godina. Prošle je godine zabilježena i rekordna proizvodnja dizelskog goriva od 2,43 mil. tona što čini 48,8 % proizvodnje, dok ukupni udio bijelih derivata čini 85,7 %. Potpuno modernizirana rafinerija lani je radila bez jednog prekida ili incidenta prerađujući 13.800 tona sirovine dnevno. Zbog toga je u 2014. u državni proračun uplaćeno 1,8 mlrd dolara raznih naknada prema 1,4 mlrd dolara koliko je uplaćeno 2013. Ukupan iznos investicija u modernizaciju rafinerije od 2007. kada ju je u okviru Rompetrola kupila kazahstanska naftna tvrtka KazMunayGas, iznosi oko 1,4 mlrd dolara. Za to je u rafineriji izgrađeno 5 novih postrojenja, a 4 postojeća su modernizirana i proširena kako bi se kapacitet prerade sirove nafte povećao na oko 5 mil. tona godišnje te kako bi se spektar proizvoda uskladio sa zahtjevima tržišta kao i s najstrožim europskim propisima o kvaliteti proizvoda i zaštite okoliša.

Izvor: *Nine o' Clock*, 21.1.2015.

Odbijanje OPEC-a da smanji proizvodnju nafte označilo je početak nove ere

Nakon što je OPEC na upravo završenom sastanku u Beču odbio smanjiti svoju proizvodnju nafte, mnogi analitičari su to prepoznali kao početak nove ere u odnosima na globalnom naftnom tržištu. Ovo je povjesna prekretnica, tvrdi Daniel Yergin, američki stručnjak i dobitnik Pulitzerove nagrade za knjigu o povijesti nafte. Prema njemu, ova odluka OPEC-a znači da je američka proizvodnja nafte iz škriljaca postala definirajuća sila na globalnom naftnom tržištu. Proizvodnja nafte iz škriljaca omogućila je porast proizvodnje američke nafte sa 5,1 mil barela dnevno u 2008. na preko 8 mil barela ove godine. Međutim, kako ta proizvodnja ovisi o skupoj tehnologiji hidrauličkog frakturiranja, dosadašnje visoke cijene nafte na razinama oko 100 dolara za barel išle su na ruku investiranju naftnih tvrtki u takve projekte. Padom cijena nafte ta proizvodnja postaje malo ili nimalo isplativa. Budući da će zemlje članice OPEC-a zadržati svoju dosadašnju razinu proizvodnje, očito je da će globalno tržište imati previše nafte po nižoj cijeni. Kako se procjenjuje na tržištu, sada bi proizvođači nafte širom svijeta mogli čekati da vide što će se dogoditi s američkom proizvodnjom nafte iz škriljaca kada je cijena nafte niska i kreće se oko 70 dolara za barel, pa čak i niže, te ne jamči isplativost takvih projekata kao dosad.

Leonid Fedun, potpredsjednik ruske naftne tvrtke Lukoil, očekuje da će ova odluka OPEC-a, da svojom uobičajenom proizvodnjom preplavi tržište jeftinom naftom, slomiti dosad snažan investicijski val u američku naftu iz škriljaca te da će potom u 2016., kada OPEC ukloni sa scene tu američku konkureniju, cijena nafte opet početi rasti.

Izvor: RIA Novosti, 29.11.2014.

Raste pritisak na OMV da napravi uvjerljivu strategiju

Najveća austrijska naftna i plinska tvrtka OMV zapala je u poteškoće u pokušaju da uvjeri investitore kako može uspješno izaći na kraj s rastućim problemima na tržištima na kojima posluje. Osnovni problemi su razvojni planovi tvrtke koji su sada dovedeni u pitanje te smjene vodećih direktora. Prema odluci uprave i nadzornog odbora, glavni izvršni direktor Gerhard Roiss mora otići skoro dvije godine prije ugovorenog roka, a slijedi ga i predsjednik tvrtke Rudolf Kemler. Nasljednik na mjestu glavnog izvršnog direktora još uvijek nije imenovan pa investitori vjeruju kako je u OMV-u zaustavljen proces odlučivanja i to upravo u vrijeme dramatičnog pada cijena nafte što ostavlja trag na poslovanju tvrtke. Strategija OMV-a nije jasna, ocjenjuju finansijski analitičari iz fondova koji su investirali u dionice OMV-a. Ta se tvrtka obavezala donijeti novu strategiju razvoja rafinerijskog segmenta poslovanja početkom iduće godine, pri čemu je plan bio kombinirati plinsko poslovanje s rafinerijskim i marketinškim poslovima. Ipak, otkada su u listopadu najavljenе smjene na vrhu, nema novih informacija koje bi navodile da se u OMV-u reagira na burna događanja na globalnom tržištu koja izravno utječe na poslovanje te tvrtke. Upućeni insajderi otkrivaju novinarima kako je to rezultat unutarnjih borbi u upravi tvrtke. Kada je Roiss postao glavni izvršni direktor, poveo je OMV prema fokusiranju na tržišta Austrije, Rumunjske i postupnog širenja u Tursku i Jemen. Također, OMV se počeo okretati od rafinerijskog poslovanja kao i trgovine, a više baviti istraživanjem i proizvodnjom nafte i plina. Međutim, sada su cijene nafte pale 40 % u odnosu na lipanj ove godine što je najniže u zadnjih pet godina. To je dovelo u pitanje održivost OMV-ovih ulaganja od 4,9 mlrd dolara godišnje zbog čega se sve više sumnja u postizanje cilja povećanja proizvodnje na 400.000 barela ekvivalenta nafte dnevno do 2016. Pala je i cijena plina što je dodatno narušilo bilancu plinskog poslovanja OMV-a. Roiss je to poslovanje uvelike vezao za projekt europskog plinovoda Nabucco. Međutim, taj je plinovod zbog prevelikih troškova napušten. Drugi je udarac plinskom poslovanju OMV-a stigao s odlukom Europske unije da ne dopusti realizaciju ruskog plinovoda Južni tok koji je također trebao završiti u Austriji pod okriljem OMV-a. Pogoršala se i sigurnosna situacija u Libiji i Jemenu, gdje je OMV uložio velika sredstva u istraživanje i proizvodnju nafte i plina. Zbog toga se OMV više okrenuo investiranju u naftna polja u Sjevernom moru plativši 2,6 mlrd dolara norveškom Statoilu za udjele u postojećim poljima. Nasuprot tome, analitičar Peter Oppitzhauser iz tvrtke Kepler Cheuvreux navodi kako velike svjetske naftne tvrtke zapravo napuštaju Sjeverno more i njegova stara naftna polja, dok OMV tek ulazi u to područje. On ocjenjuje da se OMV predugo drži zadanih ciljeva i da ne

uzima u obzir promjenljive tržišne uvjete zbog čega zapada u probleme. Nadalje, „katastrofalnom“ ocjenjuje odluku da iz dosad neobjašnjenih razloga Roiss i dalje bude na čelu tvrtke i to mjesecima nakon što je objavljeno da će otići s mjesta čelnog čovjeka tvrtke. OMV je izgubio kredibilitet, zaključuje Oppitzhauser.

Izvor: *Rigzone*, 1.12.2014.

MOL završio preuzimanje benzinskih postaja Lukoila u Češkoj

Mađarska naftna tvrtka MOL je objavila u srijedu kako je završila preuzimanje mreže od 44 benzinske postaje ruske naftne tvrtke Lukoil u Češkoj. Sada MOL u Češkoj upravlja mrežom od ukupno 192 benzinske postaje koje su pod brendovima slovačkog Slovnafta, domaćeg Pap Oila i ruskog Lukoila. MOL planira sve postaje okupiti pod dva snažna brenda tijekom 2015. Potpredsjednik MOL Grupe za maloprodaju Lars Höglund izjavio je kako se za češko tržište planira uvođenje brenda MOL, koji postoji u Mađarskoj, Rumunjskoj, Srbiji, Sloveniji i Austriji, dok bi se zadržao brend Pap Oil koji je poznat na češkom tržištu.

Izvor: *Portfolio.hu*, 3.12.2014.

Između 30 i 50 posto novih bušotina neće biti realizirano zbog pada cijena nafte

Realizacija globalnih projekata istraživanja nafte i plina u vrijednosti većoj od 150 milijardi dolara vjerojatno neće biti realizirana u idućoj godini zbog oštrog pada cijena nafte koji dovodi u pitanje njihovu isplativost, upozoravaju iz norveške konzultantske tvrtke Rystad Energy. Iduće godine kompanije će donijeti ključne investicijske odluke o ukupno 800 naftnih i plinskih projekata, vrijednih 500 milijardi dolara, te ukupno 60 milijardi barela ekvivalenta nafte, govore podaci. No, s obzirom da analitičari predviđaju da će cijena nafte u 2015. u prosjeku iznositi 82,50 dolara po barelu, vrlo je vjerojatno da oko trećina planiranih projekata, ili petina obujma proizvodnje, neće biti odobrena, kazao je za Reuters analitičar Rystad Energyja Per Magnus Nysveen.

Izvor: *Rigzone*, 8.12.2014.

Korist od niskih cijena benzina za SAD

U SAD-u su maloprodajne cijene benzina nastavile padati, a sad je nacionalna prosječna cijena 2,64 dolara za barel ili 0,7 dolara po litri. Zadnji put je cijena benzina porasla još u devetom mjesecu, a od tada bilježi samo pad, kazao je Michael Green, glasnogovornik američke automobilske udruge AAA. Kako je objasnio, zapravo cijene benzina uvijek padaju u ovom razdoblju jer rafinerije s ljetnog goriva prelaze na proizvodnju zimskog goriva koje je nešto jeftinije. Međutim, sada nema naznaka da bi se taj pad mogao zaustaviti jer je u velikom padu i cijena sirove nafte. Naime, u SAD-u 60 % maloprodajne cijene benzina otpada na trošak za sirovu naftu pa kolebanja cijena sirove nafte u većoj mjeri utječu na maloprodajne cijene goriva nego u drugom dijelu svijeta gdje su državna i druga opterećenja cijene goriva, a koja ne ovise o cijeni nafte, znatno veća. Budući da je sada benzin već

dulje vrijeme jeftiniji, to bi moglo djelovati na navike vozača i kasnije utjecati na veću potrošnju goriva na tržištu, podsjetio je Green. Osim veće osobne potrošnje goriva, na to će utjecati i snažniji razvoj američkog gospodarstva, predviđa Green koji očekuje i da će u jednom trenutku, za razliku od sadašnjih kretanja, građani opet početi kupovati vozila koja troše više goriva. Na dobro opskrbljeno tržište naftnih proizvoda utječe i značajan rast domaće proizvodnje nafte koja je sada dosegla 9 mil barela dnevno. Tako analitičari sada predviđaju da bi se do daljnjega cijena domaće nafte mogla spustiti i ispod 50 dolara za barel, pri čemu bi maloprodajna cijena benzina pala ispod 2 dolara za galon ili na oko pola dolara za litru. To bi sigurno dalo novi poticaj ne samo češćim i dužim vožnjama pojedinaca, nego i pomoglo bržem razvoju raznovrsnih gospodarskih aktivnosti u SAD-u.

Izvor: *UPI*, 10.12.2014.

OPEC snizio prognozu potražnje za naftom svojih članica u 2015.

Globalna potražnja za sirovom naftom članica Organizacije zemalja izvoznica nafte (OPEC) bit će u 2015. manja nego što se očekivalo i daleko manja od trenutačne proizvodnje. U mjesecnom izješču OPEC prognozira da će potražnja za naftom njegovih članica pasti u 2015. na 28,92 milijuna barela dnevno, što je 280.000 barela dnevno manje nego u prethodnoj prognozi i više od milijun barela dnevno manje nego što se trenutačno proizvodi. Kao razlog snižene procjene globalne potražnje navode se slabiji izgledi za Europu i Aziju, te prognozirani snažniji rast opskrbe naftom iz škrilja i drugih izvora izvan zemalja članica OPEC-a.

Izvor: *Reuters*, 11.12.2014.

Do 2040. obnovljivi izvori pokrivat će 15 % svjetskih potreba za energijom

Do 2040. potražnja za energijom porast će 35 %, nafta će ostati glavni izvor energije, a porast će upotreba zemnog plina, navodi američki ExxonMobil u izješču „2015 Outlook for Energy: A View to 2040“. U izješču se objašnjava da će potražnja za energijom rasti prvenstveno zbog jačanja gospodarstva u zemljama u razvoju te porasta svjetske populacije. Potražnju će najviše poticati jačanje srednje klase u Kini i Indiji, navodi se u izješču. ExxonMobil očekuje da će se do 2040. tri četvrtine globalnih energetskih potreba namirivati iz fosilnih goriva, a glavni izvor ostat će nafata. Potražnja za naftom porast će 30 %. Predviđaju da će do 2020. izvoz nafte iz Sjeverne Amerike premašiti uvoz te da će ta regija kao izvoznik preteći Rusiju i Kaspijski bazen.

Izvor: *ExxonMobil*, 11.12.2014.

Priredio Ivo Tokić